

Број: 07/25
Датум: 16.01.2025.

**ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА
АГРАРНОГ ФОНДА ГРАДА ТРЕБИЊА
за 2025. годину**

Требиње, јануар 2025. године

САДРЖАЈ:

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О АГРАРНОМ ФОНДУ ГРАДА ТРЕБИЊА	- 2 -
1. УВОД	- 3 -
1.2. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА РАДА ЗА 2025. ГОДИНУ	- 4 -
1.3. ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПОСЛОВАЊА ЗА 2025. ГОДИНУ	- 4 -
2. ПРАВНО АДМИНИСТРАТИВНИ АСПЕКТИ ПОСЛОВАЊА	- 5 -
2.1. ПРАВНА ФОРМА АГРАРНОГ ФОНДА ГРАДА ТРЕБИЊА	- 5 -
2.2. ДЈЕЛАТНОСТ АГРАРНОГ ФОНДА ГРАДА ТРЕБИЊА	- 5 -
2.3. ЉУДСКИ РЕСУРСИ	- 6 -
2.3.1. Организација Аграрног фонда Града Требиња	- 6 -
2.3.2. Организациона шема Аграрног фонда Града Требиња	- 8 -
2.3.3. Структура запослених	- 9 -
2.3.3.1. Квалификациона структура запослених (31.12.2024. године)	- 9 -
2.3.3.2. Старосна структура запослених (31.12.2024. године)	- 10 -
3. ПЛАН АКТИВНОСТИ И ПРИОРИТЕТИ РАДА АГРАРНОГ ФОНДА ГРАДА ТРЕБИЊА	- 11 -
3.1. ДИРЕКТНА ПОДРШКА ПОЉОПРИВРЕДНИМ ПРОИЗВОЂАЧИМА	- 11 -
3.2. КРЕИРАЊЕ УСЛОВА ЗА ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ РАЗВОЈУ ПОЉОПРИВРЕДЕ	- 12 -
3.3. КОНТИНУИРАНА УПОТРЕБА УСПОСТАВЉЕНЕ БАЗЕ ПОДАТАКА	- 12 -
3.4. ИЗРАДА И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА РАЗВОЈНИХ ПРОЈЕКТА	- 13 -
3.4.1. Програми подршке пољопривредној производњи	- 14 -
3.5. ОРГАНИЗОВАЊЕ МАЛОПРОДАЈЕ, ВЕЛЕПРОДАЈЕ И ИЗВОЗА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА	- 17 -
3.6. ДЈЕЛАТНОСТ ПУЊЕЊА И ПАКОВАЊА	- 18 -
3.6. СИСТЕМ ЗА НАВОДЊАВАЊЕ ТРЕБИЊСКОГ ПОЉА, ПЕТРОВОГ ПОЉА И ЗУБАЧКОГ ПЛАТОА	- 19 -
3.7. ОРГАНИЗОВАЊЕ СОПСТВЕНЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОДЊЕ	- 19 -
3.7.1 Виноград	- 19 -
3.7.2. Расадничка производња, сопствена производња поврћа и производња садница воћа	- 20 -
3.8. ПРУЖАЊЕ ПОДРШКЕ ПЕНЗИОНЕРСКОЈ ПОПУЛАЦИЈИ	- 20 -
3.9. ОРГАНИЗАЦИЈА САЈАМСКИХ И ДРУГИХ МАНИФЕСТАЦИЈА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ГРАД ТРЕБИЊЕ	- 21 -
3.10. САРАДЊА СА САВЈЕТИМА МЈЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА	- 21 -
3.11. ПОТРЕБНА УЛАГАЊА У ИНФРАСТРУКТУРУ, ОПРЕМУ АГРАРНОГ ФОНДА ГРАДА ТРЕБИЊА	- 21 -
3.12. ПРОМОЦИЈА РАДА АГРАРНОГ ФОНДА И РУРАЛНОГ СЕКТОРА	- 22 -
3.13. ПРУЖАЊЕ САВЈЕТОДАВНИХ УСЛУГА И ОРГАНИЗОВАЊЕ ЕДУКАЦИЈА	- 24 -
3.14. ЕДУКАЦИЈА И УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ У АГРАРНОМ ФОНДУ ГРАДА ТРЕБИЊА	- 24 -
3.15. ДОПРИНОС УНАПРЕЂЕЊУ ИНВЕСТИЦИОНЕ КЛИМЕ	- 25 -

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О АГРАРНОМ ФОНДУ ГРАДА ТРЕБИЊА

Назив ЈУ или предузећа	Аграрни фонд Града Требиња
Адреса	Церска 1
Тел./Факс/е-mail	059/226-459; info@agrarnifondtrebinje.com
Датум регистрације	20.02.2017. године
Број рјешења	095-0-F-II-17-000-001
ЈИБ предузећа	4404152620002
Жиро рачун	571-080-0000-1058-56
Основна дјелатност предузећа	84.13 - Регулисање и допринос успјешнијем пословању привреде
Укупан број запослених на дан 31.12.2024. године	57

ОРГАНИ УПРАВЉАЊА, РУКОВОЂЕЊА И КОНТРОЛЕ ПОСЛОВАЊА

НАЗИВ ОРГАНА:	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	ФУНКЦИЈА
УПРАВНИ ОДБОР:	Радивоје Братић Башић Ристо Алексић Перса	Предсједник УО Члан УО Члан УО
УПРАВА:	Веселин Дутина	Лице овлашћено за представљање и заступање

1. УВОД

Аграрни фонд Града Требиња основан је Одлуком Скупштине Града Требиња, број: 09-013-43/17, од 08.02.2017. године („Службени гласник Града Требиња“, број 1/17) ради организовања и унапређења пољопривредне производње и руралног развоја на подручју града Требиња. Фонд је, непрофитна организација, од посебног друштвеног интереса основан првенствено с циљем организовања и унапријеђења примарне пољопривредне производње и других дјелатности од општег интереса за град Требиње.

Потврда званичне, законске регистрације правног лица, остварена је Рјешењем о регистрацији Основног суда у Требињу број: 095-0-F-II-17-000-001 од 20.02.2017. године.

Примарни циљ оснивања, рада и дјеловања Аграрног фонда Града Требиња су стварање окружења за унапређење и развој пољопривреде, подстицање становништва да се интензивније бави пољопривредном производњом кроз пружање савјета, помоћи, подстицаја и обука, те увођење нових стандарда у пољопривреди, као и повезивање произвођача на локалном и регионалном нивоу.

Оснивањем је Фонду намијењена улога покретача развоја и унапређења пољопривредне производње како у локалној заједници, тако и у цијелој регији источне Херцеговине.

Мисија Аграрног фонда Града Требиња је подршка развоју пољопривреде, подстицај пољопривредним произвођачима да интензивирају и прошире своју производњу и коначно стварање шире слике о пољопривреди као стратешкој развојној грани овога краја и стварању нових одрживих радних мјеста.

Визија Аграрног фонда Града Требиња је улога покретача развоја и унапређења пољопривредне производње, како у локалној заједници, тако и у цијелој источној Херцеговини, путем директног учешћа или путем сарадње и координације са пољопривредним произвођачима, са једне стране, и локалном власти, Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Привредном комором Републике Српске, медијима, донаторима, удружењима предузетника, Заводом за запошљавање, финансијским организацијама и техничко-образовним установама, с друге стране.

1.2. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА РАДА ЗА 2025. ГОДИНУ

Основа за израду Програма рада Аграрног фонда Града Требиња проистиче из обавеза прописаних и дефинисаних Одлуком о оснивању Фонда од стране Оснивача, тј. Скупштине Града Требиња. Наведена обавеза израде Програма рада и подношења истог на усвајање од стране Оснивача је предвиђена и Статутом Аграрног фонда Града Требиња.

Програм рада за 2025. годину је годишњи плански документ који представља планирани скуп активности Аграрног фонда Града Требиња које исти намјерава реализовати током 2025. године.

Изради Програма рада за 2025. годину претходило је усвајање Буџета Аграрног фонда Града Требиња за 2025. годину којим су прихваћени финансијски захтјеви за суфинансирање Фонда од стране Скупштине Града Требиња.

Сам оснивач, у Плану рада Скупштине Града Требиња за 2025. годину је планирао и предвидио расправу и разматрање овог планског документа као и његово усвајање.

Годишњим и периодичним извјештајима о провођењу пословних политика Фонда извјештавају се надлежно одјељење Градске управе, Градоначелник и Скупштина Града Требиња.

1.3. ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПОСЛОВАЊА ЗА 2025. ГОДИНУ

Чланом IV Одлуке о оснивању Аграрног фонда Града Требиња, предвиђено је да средства за рад Фонда обезбјеђује Оснивач у буџету.

Средства за рад Фонда обезбијеђују се поред буџета Оснивача и из:

- ✓ буџета Републике Српске,
- ✓ приступних фондова Европке уније,
- ✓ донација, спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица,
- ✓ прихода које оствари обављањем регистрованих дјелатности и
- ✓ других извора у складу са законом.

Средства из Буџета Града Требиња за 2025. годину, а која се односе на финансирање Аграрног фонда Града Требиња, су утврђена приликом планирања расхода надлежног Одјељења за породицу и развој села, Града Требиња.

Значајан дио средстава за финансирање пословања Аграрни фонд Града Требиња, из године у годину, обезбјеђује из властитих средстава обављањем послова и дјелатности регистрованих у складу са Законом и оснивачким актима Фонда.

Такође, планирано је и да се кроз активно ангажовање на аплицирању и реализацији пројектних активности, обезбиједе средства од стране разних домаћих и страних донатора у циљу унапрјеђења и реализације подршке пољопривредној производњи на подручју града Требиња и несметаног пословања Фонда.

У протеклом периоду средства за рад и дјеловање Фонда су се обезбјеђивала и из Буџета Републике Српске кроз субвенције за пољопривредну производњу и капиталне инвестиције у пољопривреди, донације, спонзорстава као и из других извора, у складу са Законом.

2. ПРАВНО АДМИНИСТРАТИВНИ АСПЕКТИ ПОСЛОВАЊА

2.1. ПРАВНА ФОРМА АГРАРНОГ ФОНДА ГРАДА ТРЕБИЊА

Аграрни фонд Града Требиња је основан у складу са Законом о удружењима и фондацијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 52/01 и 42/05) и Одлуком Скупштине Града Требиња („Службени гласник Града Требиња”, број 1/17).

По правној форми Аграрни фонд Града Требиња је фондација, правно лице са јавним овлашћењима, правима и одговорностима прописаним Одлуком о оснивању Аграрног фонда Града Требиња. Аграрни фонд Града Требиња по Закону, може обављати дјелатности којим се стиче добит једино под условом да стицање добити није основни статутарни циљ фондације.

2.2. ДЈЕЛАТНОСТ АГРАРНОГ ФОНДА ГРАДА ТРЕБИЊА

Приликом регистрације, а при разврставању пословних субјеката по дјелатностима у Републици Српској, Аграрном фонду Града Требиња додијељена је, од стране надлежног органа, основна (претежна) дјелатност у оквиру класификационог подручја О – Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање, дефинисана шифром 84.13 - Регулисање и допринос успјешнијем пословању привреде.

Одлуком о допуни Одлуке о оснивању Аграрног фонда Града Требиња, Скупштине Града Требиња („Службени гласник Града Требиња”, број 15/17) и Рјешењем Основног суда у Требињу број: 095-0-U-17-000-019 од 22.12.2017. године, а за потребе оснивања пословне јединице Херцеговачка кућа у Требињу, проширена је листа дјелатности и циљева Фонда на:

- организовање малопродаје пољопривредних производа,
- допринос туристичкој понуди,
- подстицање, помоћ и повезивање разних облика пољопривредне сарадње између лица која се баве пољопривредом,
- узгој једногодишњих усјева, ароматичног, зачинског и љековитог биља за потребе сјеменске производње,
- организовање трговине на велико,
- помоћних дјелатности у пољопривреди,
- прерада пољопривредних производа.

Одлуком о допуни Одлуке о оснивању Аграрног фонда Града Требиња („Службени гласник Града Требиња”, број 7/20) и Рјешењем Основног суда у Требињу број: 095-0-U-20-000-025 од 05.10.2020. године, у циљу обезбијеђења неопходних законских услова за пословање пословне јединице „Трећа доб” и управљање будућим системом за наводњавање, дјелатност и циљеви су проширени на:

- допринос побољшању социо-економског положаја становника града Требиња,
- изградњу и управљање системима за наводњавање на подручју града Требиња.

Рјешењем Основног суда у Требињу број: 095-0-U-21-000-034 од 19.03.2021. године извршене су допуне циљева и дјелатности у циљу обезбијеђења неопходних законских предуслова за отварање малопродајног објекта Херцеговачке куће у Београду. Наведеним се Рјешењем дјелатности Аграрног фонда Града Требиња проширују и на:

- спољнотрговинско пословање.

Допуне циљева и дјелатности су извршене и Рјешењем Основног суда у Требињу број: 095-0-U-17-000-019 од 07.04.2023. године и то:

- гајење вишегодишњих усјева,
- гајење грожђа,
- производња вина од грожђа,
- производња производа од меса,
- производња млијечних производа,
- дјелатност паковања.

Такође, у циљу допуне циљева и дјелатности крајем 2024. године Скупштина Града Требиња је донијела Одлуку о допуни Одлуке о оснивању Аграрног фонда Града Требиња којом су се стекли предуслови за законску допуну дјелатности које се односе на гајење садног материјала и украсних биљака, обављања мјешовите пољопривредне производње, остале прераде и конзервирања воћа. Законска, односно судска потврда наведеног озваничена је Рјешењем Основног суда у Требињу број: 095-0-U-25-000-006 од 24.01.2025. године.

2.3. ЉУДСКИ РЕСУРСИ

2.3.1. Организација Аграрног фонда Града Требиња

Орган управљања Аграрног фонда Града Требиња је Управни одбор, а чине га три члана које именује и разрјешава Скупштина Града Требиња, на приједлог Градоначелника а наконведеног поступка јавне конкуренције.

Организовање и руковођење радом Фонда, Одлуком о оснивању, је повјерено лицу овлашћеном за представљање и заступање а које уједно врши и друга права и дужности у складу са законима, Одлуком о оснивању, Статутом и другим актима.

За свој рад и пословање чланови Управног одбора и лице овлашћено за представљање и заступање Фонда одговорни су Оснивачу.

Према важећем Правилнику о организацији и систематизацији радних мјеста Аграрног фонда Града Требиња, ради свеобухватније подјеле и организације послова из дјелокуга дјелатности, организоване су сљедеће службе и сектори:

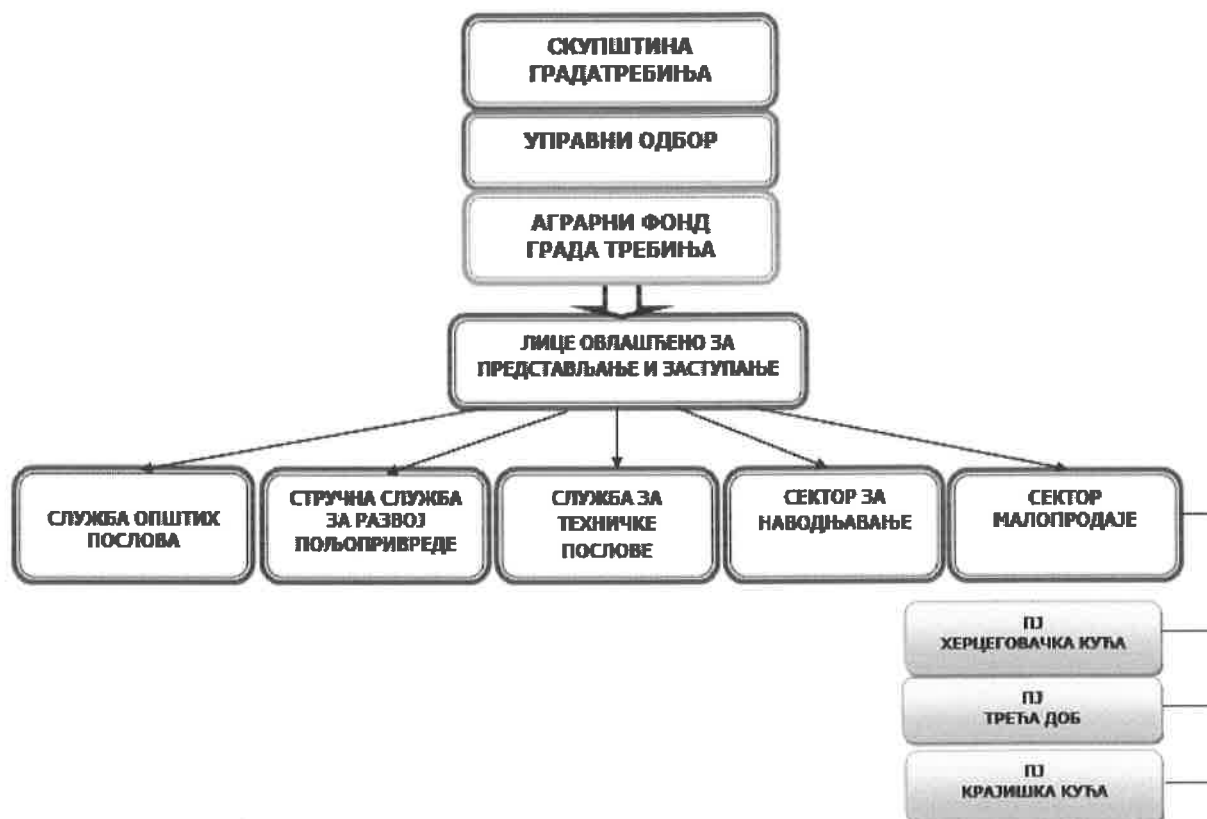
- Служба општих послова, задужена је за послове правне, административне и нормативне природе који су неопходни за функционисање Фонда. У овој служби се организује и извршавају рачуноводствено - финансијски послови за потребе свих организационих јединица Фонда, послови везани за обрачун плата, послови набавке роба, послови протокола и архиве. У дјелокруг послова ове службе спадају и односи са јавношћу, портирско-курирски послови као и послови везани за одржавање хигијене пословних просторија.

- Стручна служба за развој пољопривреде, задужена је за послове који се везују за израду, организацију и реализацију програма и пројеката подршке пољопривредној производњи и руралном развоју, стручна савјетовања, теренски рад са пољопривредним произвођачима, организацију сајамских манифестација, праћење и аплицирање на програме и пројекте везане за развој пољопривреде, вођење и ажурирање базе пољопривредних произвођача и регистра подстицаја на подручју града Требиња, организацију и вођење властите пољопривредне производње у расаднику и на пољопривредном добру, рад са пољопривредним произвођачима-кооперантима Херцеговачке куће који је везан за савјетовање о хигијенско - здравственој исправности производа и технологију производње, контролу квалитета, организацију рада механизације Фонда везану за реализацију програма подршке привођења земљишта култури, сарадњу са надлежним одјељењима Градске управе, министарствима и осталим републичким органима и организацијама.
- Служба за техничке послове, задужена је за извршавање радних процеса који су неопходни за несметано функционисање Фонда, као што су рад у откупним станицама, утовар, претовар производа, снабдијевања робом малопродајних објеката, рад са механизацијом и њено одржавање, рад у расаднику и на пољопривредном добру Фонда и другим пословима који су неопходни за функционисање установе.
- Сектор за наводњавање, задужен за извршавање радних процеса и рјешавање питања везаних за успостављање, организацију, управљање и одржавање система за наводњавање.
- Сектор малопродаје, који обухвата послове везане за функционисање и рад малопродајних објеката, пословних јединица Аграрног фонда Града Требиња, односно, малопродајних објеката: Херцеговачка кућа, Крајишка кућа и Трећа доб.

Осим у сједишту Церска 1, дјелатности Аграрног фонда Града Требиња обављају се још у пословном објекту Херцеговачке куће у Дучићевој улици у Требињу, расаднику у Придворцима, пољопривредном добру и изграђеном гаражно-складишном објекту у Петровом пољу, у хладњачама и откупним станицама у Петровом пољу, Ушћу и Моску, те малопродајним објектима „Крајишка кућа“ у улици Цара Лазара, и „Трећа доб“ у улици Војводе Степе Степановића. У 2025. години планирано је одвијање одређених радних процеса и у објекту за паковање у Петровом пољу.

2.3.2. Организациона шема Аграрног фонда Града Требиња

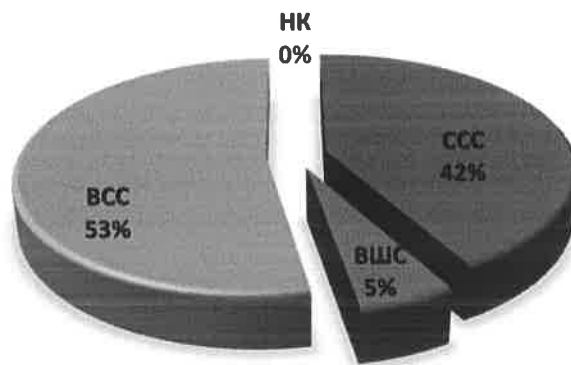

2.3.3. Структура запослених

2.3.3.1. Квалификациона структура запослених (31.12.2024. године)

Организација Аграрног фонда Града Требиња	Број запослених	Квалификације запослених			
		НК	ССС	ВШС	ВСС
Лице овлашћено за представљање и заступање	1	0	0	0	1
Служба општих послова	14	0	7	2	5
Стручна служба за пољопривреду	12	0	0	0	12
Сектор за наводњавање	8	0	3	0	5
Служба техничких послова	11	0	10	0	1
Сектор малопродаје	10	0	4	1	5
Приправници	1	0	0	0	1
УКУПНО:	57	0	24	3	30
%	100%	0%	42%	5%	53%

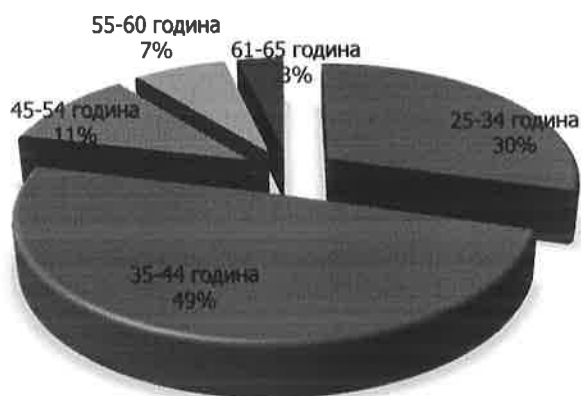
Графикон 1: Квалификациона структура запослених Аграрног фонда Града Требиња

2.3.3.2. Старосна структура запослених (31.12.2024. године)

Аграрни фонд Града Требиња	Број запослених	Старосне групе					
		15-24 година	25-34 година	35-44 година	45-54 година	55-60 година	61-65 година
Број радника по старосним групама	57	0	17	28	6	4	2
%	100%	0,00%	30%	49%	11%	7%	3%

Графикон 2: Старосна структура запослених Аграрног фонда Града Требиња

3. ПЛАН АКТИВНОСТИ И ПРИОРИТЕТИ РАДА АГРАРНОГ ФОНДА ГРАДА ТРЕБИЊА

Пословне активности у 2025. години планиране су на бази анализе рада из претходних година и компаративно са текућом годином, а све у циљу континуитета реализације започетих активности Фонда у претходним годинама рада и дјеловања, уз истовремено остваривање циљева везаних за стратешка документа Града Требиња у сектору пољопривреде.

Рад и дјеловање Аграрног фонда Града Требиња усмјерен је на развој и повећање обима примарне пољопривредне производње уз истовремено оснаживање прерађивачких капацитета малих пољопривредних газдинстава, стварање окружења за унапређење и развој пољопривреде, подстицање становништва да се интензивније бави пољопривредном производњом, увођење нових стандарда у пољопривреди, пласман домаћих пољопривредних производа и прерађевина на домаћем тржишту, као и извоз тих производа на тржишта ван Републике Српске и Босне и Херцеговине, затим, повезивање произвођача на локалном и регионалном нивоу и многе друге пословне активности. Уз претходно наведене циљеве, рад установе је усмјерен и на развој и одржавање система за наводњавање и побољшање социо-економског статуса пензионерске популације на подручју наше локалне заједнице. У наставку дају се најважније области и сектори, као и правци дјеловања Фонда у 2025. години.

3.1. ДИРЕКТНА ПОДРШКА ПОЉОПРИВРЕДНИМ ПРОИЗВОЂАЧИМА

Аграрни фонд Града Требиња у свом раду и дјеловању проводи два вида директне подршке пољопривредним произвођачима: директна подршка пољопривредној производњи и директна подршка пласману пољопривредних производа.

Фонд прати програме подстицаја за пољопривреду на републичком нивоу. Међутим, с обзиром на то да је потребно да креира програм подстицаја који одговара локалним специфичностима на бази потреба, интереса, могућности кориштења средстава пољопривредника, обима и врсте производње, Фонд ће у складу са улогом и у циљу провођења планираних мјера спровести поступак додјеле подстицаја у пољопривреди према начину који ће бити дефинисан од стране надлежног одјељења и Градске управе Града Требиња.

У циљу унапређења и побољшања квалитета услуга пољопривредницима који имају регистровану и организовану пољопривредну дјелатност на нивоу града, Фонд ће кроз активнију сарадњу и координацију са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, обезбиједити информације и помоћ при аплицирању у вези са додјелом подстицаја на републичком нивоу.

Пољопривредни произвођачи са подручја града Требиња имају могућност да директну подршку пољопривредној производњи остваре на основу реализације планираних програма подршке Фонда који су детаљније образложени у наставку овог документа. Овај вид подршке првенствано ће бити усмјерен на подстицање, унапријеђење и повећање укупног обима пољопривредне производње и прераде

пољопривредних производа путем подршке улагању пољопривредних произвођача у набавку ситне механизације, опреме и репроматеријала за примарну пољопривредну производњу и подршке за случајеве настанка значајних штета за пољопривредне произвођаче, као и корисника социјално угрожених газдинстава са руралног подручја, услужну обраду земљишта, као и остали видови помоћи који су неопходни за успјешније бављење пољопривредном производњом.

Поред повећања броја крајњих, директних корисника подршке примарној пољопривредној производњи, у текућој години, Фонд планира посебну пажњу и напоре усмјерити на остварење веће диверзификације подршке кроз подстицање прерађивачког сектора наших корисника.

Директну подршку пласману пољопривредних производа, посредством Аграрног фонда Града Требиња, пољопривредни произвођачи остварују кроз продају пољопривредно-прехранбених производа у објектима Херцеговачке куће и откуп воћа и поврћа. Значајна подршка пласману производа обезбјеђује се за сараднике - добављаче Херцеговачке куће – у виду одговарајућих анализа и контрола здравствене исправности (микробиолошке и физичко - хемијске анализе производа) и услова за испуњавање прописаних стандарда стављања производа у промет, а наведене услуге, које нису цјеновно занемарљиве, су бесплатне за произвођаче.

3.2. КРЕИРАЊЕ УСЛОВА ЗА ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ РАЗВОЈУ ПОЉОПРИВРЕДЕ

Примарни циљ Аграрног фонда Града Требиња је повећање обима и унапријеђење примарне пољопривредне производње и пласмана пољопривредних производа, уз континуирано пружање подршке и помоћи малим пољопривредним произвођачима. Аграрни фонд Града Требиња ће наставити активности који се односе на креирање повољнијег пословног амбијента за развој и унапређење пољопривредне производње, првенствено кроз програме подршке индивидуалним пољопривредним произвођачима и руралном становништву, а све са циљем анимирања истих у заснивању и проширењу пољопривредне производње, повећању обрађених површина, те успостављању нове и јачању постојеће инфраструктуре руралних подручја за унапређење производње, откупа и продаје пољопривредних производа на подручју града Требиња.

У циљу унапређења и побољшања квалитета услуга пољопривредницима који имају регистровану пољопривредну дјелатност, Фонд ће кроз активно праћење позива за пројекте, сарадњу и координацију са ресорним министарством, владиним, НВО сектором и донаторима активно предузимати неопходне активности у сврху креирања повољних могућности за изналажење финансијске подршке за развој пољопривреде и истовремено обезбиједити актуелне информације у вези са врстом, начином и висином расположивих средстава за актуелне подстицаје, подршку и пројекте.

3.3. КОНТИНУИРАНА УПОТРЕБА УСПОСТАВЉЕНЕ БАЗЕ ПОДАТАКА

Циљ израде базе пољопривредних произвођача са подручја града Требиња и регистара корисника подстицајних средстава Аграрног фонда Града Требиња у електронском облику је било стварање услова за активно и квалитетно планирање

средстава која се пласирају и имплементирају кроз све видове подршке за свеукупан рурални развој на подручју града Требиња. Коришћење и ажурирање базе података и регистра корисника подстицаја је у служби свих врста анализа података, неопходних за стварни приказ структуре пољопривредних газдинстава и заступљености пољопривредних газдинстава на подручју Града. Анализа појединих параметара бити ће исходиште и одлучујући фактор у доношењу планова и програма подстицајних мјера на локалном нивоу. База представља помоћни алат за ефикасније евидентирање података о пољопривредној производњи као и планирање и реализацију активности које проводи Фонд.

Поред тога, основни услов за остваривање било какве подршке за пољопривредне произвођаче од 2021. године представља упис у базу пољопривредних произвођача са подручја града Требиња и регистар корисника подстицајних средстава Аграрног фонда Града Требиња, те ће потенцијални корисници, и убудуће, право на средства и подршку за развој пољопривреде моћи користити, искључиво уколико су регистровани у бази Фонда. За 2025. годину од стране Фонда планирано је ажурирање података свих уписаних пољопривредних произвођача као и израде адекватних аката којима ће се ближе уредити сам начин уноса и ажурирања података везаних за упис пољопривредних произвођача у одговарајуће регистре.

3.4. ИЗРАДА И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА РАЗВОЈНИХ ПРОЈЕКТА

Основна дјелатност Аграрног фонда Града Требиња, односи се на организовање и унапређење пољопривредне производње и руралног развоја на подручју града Требиња а кроз оснаживање основних ресурса неопходних за унапређење и континуитет пољопривредне производње, допринос оптималном коришћењу расположивих ресурса и тржишности пољопривредних производа, највећим дијелом ће бити реализована кроз различите развојне пројекте, програме подршке као и провођење других одговарајућих мјера. Развојни програми подршке који су планирани реализовати у току 2025. године, а које се тичу унапређења пољопривредне производње и руралног развоја, заузимају значајан дио Стратегије развоја Требиња 2018 – 2027. Важна улога се огледала и огледа у доприносу реализацији циљева Стратегије развоја Требиња 2018 – 2027, у највећој мјери, Стратешког циља 1. Стално повећавање и усклађивање запослености и додатне вриједности у економском развоју, Секторског циља економског развоја 1.2. Већа пољопривредна искоришћеност природних ресурса, уз поштовање еколошких стандарда и великог броја програма које је приликом израде саме Стратегије, Фонд кандидовао и чији је, у претходном периоду рада и дјеловања био носилац.

У складу са поменутиим стратешким пројектима и мјерама, и у току 2025. године планирана је реализација осам развојних програма подршке а начин реализације и финансирања истих биће дефинисан, између Фонда, надлежног одјељења и Градске управе Града Требиња, обзиром да се пројектована средства за реализацију програма подршке пољопривреди налазе на буџетској позицији у оквиру буџета Одјељења за породицу и развој села.

3.4.1. Програми подршке пољопривредној производњи

1. Програм подршке Удружењима корисника вода за наводњавање

Програм подршке који се реализује континуирано од почетка рада и дјеловања Фонда а који је намијењен регистрованим Удружењима корисника вода за наводњавање са сједиштем на подручју града Требиња.

Планирано је да се средства за подршку Удружењима корисника вода, превасходно усмјере за суфинансирање дијела трошкова утрошене електричне енергије. Пројектовани износ подршке је до 40% вриједности рачуна за утрошену електричну енергију пумпних станица које користе удружења за потребу наводњавања пољопривредних површина. По овом програму, а на основу потреба УКВ-ова и искуства из претходних година, планирано је да ће се подршка истим, у изузетним случајевима, одобравати и за друге намјене које ће служити у сврху ефикаснијег функционисања, изградње, реконструкције, санације, стављања у функцију система за наводњавање које користи већи број пољопривредних произвођача.

2. Програм подршке индивидуалним и социјално осјетљивим газдинствима и подршка у случају штета

Програм подршке, који се у претходним годинама континуирано реализовао у циљу подстицања и унапријеђење производње и прераде пољопривредних производа на подручју града Требиња. Подршка пољопривредним произвођачима се одобрава, на основу оправданог захтјева, у виду додјеле новчаних средстава пољопривредним произвођачима.

Корисници средстава, пољопривредни произвођачи, у складу са својим потребама, су у обавези намјенски користити додијељена средства за потребе улагања у све видове производње и прераде пољопривредних производа као што су: набавка ситне механизације, опреме, репроматеријала, опремање и модернизацију објеката и друге сврхе. Такође, средства по овом програму се додјељују и у сврху помоћи социјално осјетљивим газдинствима са руралног подручја као и у случају настанка штете за пољопривредне произвођаче.

3. Програм подршке привођења земљишта култури

Ријеч је о програму подршке који се континуирано проводи у току године а намијењен је свим пољопривредним произвођачима са подручја града Требиња који искажу потребу за радом пољопривредне механизације са којом располаже Аграрни фонд Града Требиња.

Подршка се огледа у бесплатном вршењу услуга основне и допунске обраде земљишта и косидбе за пољопривредне произвођаче који су у обавези обезбиједити одговарајућу количину погонског горива за рад механизације. Циљ предметног програма подршке је повећање обрађених пољопривредних површина и смањење трошкова обраде земљишта за пољопривредне произвођаче.

4. Програм подршке воћарској производњи – набавка и додјела садница за подизање вишегодишњих засада

У оквиру овог програма планирана је додјела садница воћа за произвођаче који намјеравају засновати или проширити вишегодишње засаде истих.

Дио садница које ће бити предмет подршке су и/или ће бити произведене у расаднику Фонда (смоква, нар), а дио ће бити набављен у поступку Јавне набавке. Превасходни циљ предметног програма подршке је повећање обрађених пољопривредних површина, повећање површина под вишегодишњим засадама и нижи трошкови подизања вишегодишњих засада за пољопривредне произвођаче са подручја града Требиња.

5. Програм подршке повртарској производњи – производња и додјела расада поврћа

Средства планирана за ову намјену биће употријебљена за набавку потребног рероматеријала за производњу око 30.000 комада расада парадајза, краставца, паприке и купусњака. Цјелокупну организацију заснивања производње, његе, заштите, пикирања, расподјеле расада и пресадница реализују упосленици Аграрног фонда Града Требиња. У оквиру програма подршке заинтересовани пољопривредни произвођачи конкуришу за додјелу расада за потребе организовања кооперантске производње поврћа као и за додјелу расада, као вид подршке становништву за производњу поврћа искључиво за личне потребе.

6. Програм подршке пластеничкој производњи - набавка пластеника и организација кооперантске производње поврћа

Програмом је предвиђена набавка и додјела 10 пластеника, површине 100 м², за пољопривредне произвођаче који искажу интерес за кооперантску производњу поврћа под надзором Фонда. У пластеницима би се производиле разне врсте поврћа и зачина, које би се након брања и паковања у одговарајућу препознатљиву амбалажу, од стране Фонда понудиле на продају локалним ресторанима или обезбиједио пласман у сопственим продајним објектима - пиљара.

Програм подршке се реализује у циљу подршке остваривању прихода пољопривредних газдинства и обезбјеђења одговарајуће количине поврћа за откуп од стране Фонда и његов пласман на тржиште и локалним ресторанима.

7. Програм подршке развоју пчеларске производње

Програмом је предвиђена набавка и додјела пчеларских пакета за потребе развоја и унапријеђења пчеларске производње на подручју града Требиња. Предвиђена је могућност да се јединични пчеларски пакет односи на набавку кошница, ројева и/или пчеларске опреме за чиме је, у претходним годинама, владала значајна

заинтересованост од стране требињских пчелара, како почетника тако и искуснијих пчелара.

8. Програм подршке пласману домаћих традиционалних пољопривредних производа на требињским пијацама

Планирани програм подршке је намијењен малим пољопривредним произвођачима који немају регистровану привредну дјелатност а производе локалне, традиционалне домаће, пољопривредне производе које пласирају на локалним пијацама. Право на подстицаје ће остварити пољопривредни произвођачи који сировину за производе обезбјеђују из сопствене пољопривредне производње. Овај програм подршке би требао да буде својеврсна претеча успостављању система за означавање домаћих производа на градској пијаци што би допринијело заштити интереса домаћих произвођача али и потрошача односно купаца домаћих производа, те била својеврсна гаранција поријекла производа.

Редни број	ПЛАНИРАНИ ПРОГРАМИ ПОДРШКЕ ПОЉОПРИВРЕДИ у 2025. години	Планирани износи за реализацију
1	Програм подршке Удружењима корисника вода за наводњавање	15.000,00
2	Програм подршке индивидуалним и социјално осјетљивим газдинствима у свим гранама пољопривредне производње и подршка у случају штета	30.000,00
3	Програм подршке привођењу земљишта култури	0,00
4	Програм подршке воћарској производњи - додјела садница за подизање вишегодишњих засада	7.000,00
5	Програм подршке повртарској производњи (производња и додјела расада)	14.000,00
6	Набавка пластеника и организација кооперантске производње поврћа	60.000,00
7	Програм подршке развоју пчеларске производње	9.000,00
8	Програм подршке пласману домаћих традиционалних производа на требињским пијацама	15.000,00
УКУПНО		150.000,00

Важно је напоменути да Аграрни фонд Града Требиња, као и у претходним периодима, планирао да у случају изналаска других извора и начина финансирања програма развоја и унапријеђења пољопривредне производње задржава право прилагођавања програма подршке условима и критеријумима донатора.

Такође, у 2025. години планиран је наставак реализације пројектних активности везаних за провођење кампање "Корпа из мог села" а која се имплементира у оквиру пројекта „Промоција инклузивног развоја руралних подручја кроз системску транзицију у Босни и Херцеговини – РАСТ”.

Пројекат РАСТ, у којој учествују седам општина/градова из Херцеговине проводи се од краја 2023. године (Коњиц, Јабланица, Прозор-Рама, Мостар, Столац, Љубиње и Требиње), а имплементира га „CARITAS“ Швајцарска у сарадњи са НВО Линк Мостар.

Аграрни фонд Града Требиња је носилац свих пројектних активности везаних за провођење наведене кампање.

3.5. ОРГАНИЗОВАЊЕ МАЛОПРОДАЈЕ, ВЕЛЕПРОДАЈЕ И ИЗВОЗА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА

Аграрни фонд Града Требиња дјелатност малопродаје пољопривредних производа врши преко продајних објеката Херцеговачке и Крајишке куће, као и кроз откуп воћа и поврћа и њихов пласман преко продајног објекта „Трећа доб”.

Дјелатност veleprodaje организује се за потребе објекта Херцеговачке куће у Бања Луци и Источном Ново Сарајеву којима газдују Центар за развој пољопривреде и села, Бања Лука и ЈУ Спортско рекреативни центар „Славија”, Источно Ново Сарајево. Са истима је Аграрни фонд Града Требиња, приликом отварања наведених објеката, закључио уговоре о пословно - техничкој сарадњи на принципима франшизног пословања који, између осталог, подразумевају од стране Фонда, набавку, транспорт и продају робе - домаћих херцеговачких производа, за потребе продаје у малопродајним објектима под брендом Херцеговачке куће у наведеним локалним заједницама. Малопродајним објектима Херцеговачке куће у наведеним градовима газдују пословни партнери.

Успјешно обављање наведених регистрованих дјелатности захтијева низ припремних послова и активности везаних за планирање набавке, наруџбу, паковање и отпремање робе, транспорт и загревање робе као и саму продају. Такође, у откупним станицама – хладњачама се врше сличне активности у вези пласмана воћа и поврћа откупљених од пољопривредних произвођача као и поврћа из сопствене производње.

У 2025. години планиран је наставак заједничког наступања и представљање Херцеговачке и Крајишке куће како на домаћем, тако и на иностраном тржишту, али и наставак успјешне сарадње горе поменутих институција кроз реализацију заједничких пројеката и активности.

Пословање ових објеката у градовима Републике Српске значајно је и због буђења свијести код локалног становништва о значају и кориштењу домаћих пољопривредних производа, што за ефекат има подстицање развоја домаће пољопривредне производње и економску корист за град и регију.

Дјелатност спољнотрговинског пословања је регистрована за потребе извоза робе у Републику Србију. Наиме, од октобра 2023. године, у Београду је званично почела са радом Херцеговачка кућа за коју Аграрни фонд Града Требиња обезбиједио цјелокупан производни асортиман домаћих херцеговачких производа. У вези са тим, у претходном периоду, су од стране Фонда обезбијеђени сви неопходни предуслови како би ти производи задовољили компликоване процедуре неопходне за извоз производа. Такође, у наредном периоду неопходно је уложити значајна средства и

омогућити анализе у циљу испуњавања неопходних услова за извоз како би се што већи број домаћих производа нашао на тржишту Србије.

У претходном периоду је успостављена пословно - техничка сарадња са администрацијом Града Новог Сада у циљу ширења концепта малопродајних објеката Херцеговачке куће у Републици Србији. Сходно томе, у 2025. години од стране Фонда планиране су интезивне активности у циљу обезбјеђивања предуслова за отварање малопродајног објекта на атрактивној локацији у Новом Саду.

3.6. ДЈЕЛАТНОСТ ПУЊЕЊА И ПАКОВАЊА

На локалитету Петрова поља, у јулу 2024. године, иницијално је отворен погон за пуњење и паковање прерађевина од воћа и поврћа.

Средства за доградњу и адаптацију погона су дијелом обезбијеђена од стране Развојне агенције Града Требиња, у склопу пројекта „Оснаживање локалних капацитета за ефикаснију пољопривредну производњу“ који је финансирала Инвестиционо-развојна банка Републике Српске преко Финансијског механизма интегрисаног и одрживог развоја у Републици Српској 2021/2022. година, а дијелом из средстава Аграрног фонда Града Требиња.

Аграрном фонду Града Требиња, је као партнеру на пројекту, од стране Развојне агенције Града Требиња и уступљено на коришћење машине и опрема намјењена за прераду и паковање производа.

Крајем 2024. године Скупштина Града Требиња је донијела одлуку о допуни Одлуке о оснивању Аграрног фонда Града Требиња којом је, од стране Оснивача, одобрена допуна обављања дјелатности, између осталог, остала прерада и конзервисање воћа. Наредни кораци су подношење захтјева Основном суду у Требињу за допуну рјешења о проширењу дјелатности рада Аграрног фонда Града Требиња чиме би се створили законски предуслови за обављање наведене дјелатности.

У наредном периоду слиједи подношење захтјева за промјену података у Централном регистру објеката који послују са храном, а које се прослјеђује Министарству пољопривреде Републике Српске на поступање. Предметним уписом Аграрног фонда Града Требиња у Централни регистар објеката који послују са храном стичу се законски предуслови за рад погона, односно обављања пуњења и паковања производа од воћа и поврћа.

Сљедећи корак, у циљу осигурања квалитета и безбједности хране, је увођење НАССР стандарда а што ће захтијевати значајне активности и финансијска средства.

Овај објекат је направљен са циљем да мала пољопривредна газдинства добију могућност, под одређеним условима, користе овај погон, прошире свој обим производње, и осим пласирања производа у Херцеговачкој кући, пласирају своје производе и на тржиште Републике Србије. Овим путем се мотивишу и други пољопривредни произвођачи да прерађују воће и поврће у традиционалне и препознатљиве производе, који ће се наћи на тржишту Републике Српске и Републике Србије.

3.6. СИСТЕМ ЗА НАВОДЊАВАЊЕ ТРЕБИЊСКОГ ПОЉА, ПЕТРОВОГ ПОЉА И ЗУБАЧКОГ ПЛАТОА

Од активности везаних за дјелатност изградње и управљања системима за наводњавање на подручју града Требиња планиран је наставак радњи везаних за успостављање терцијалне мреже система за наводњавање и уградња прикључака до крајњих корисника.

Одлуком о начину одржавања система за наводњавање на подручју града Требиња број: 09-013-151/22 од 25.05.2022. године систем за наводњавање је привремено дат на кориштење Аграрном фонду Града Требиња с циљем очувања имовине, управљања системом и одржавања система функционалним.

У претходној години Фонд је проводио бројне активности на изградњи прикључака до крајњих корисника на Зубачком платоу. У досадашњем периоду одрађено је 270 прикључака до крајњих корисника.

У наредном периоду планиран је завршетак радова везаних за прикључке на локалитету Зубачког платоа, без викенд насеља Убла. У зависности од могућности изналаска финансијских средстава планиран је и наставак радова на успостављању терцијалне мреже на локалитетима Требињског поља и Петровог поља.

Током претходних година значајан број становника града Требиња је имао могућност коришћења техничке воде за наводњавање из система. У досадашњем периоду, трошкове експлоатације и трошкове електричне енергије неопходне за рад пумпних станица је финансирала Градска управа Града Требиња.

Досадашње вриједности уложених средстава у наведени систем за наводњавање не дозвољавају немар, те се надамо да ће Аграрни фонд Града Требиња као носилац одређених послова везаних за функционисање система, моћи адекватно одговорити повјереним задужењима.

3.7. ОРГАНИЗОВАЊЕ СОПСТВЕНЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОДЊЕ

3.7.1 Виноград

Аграрни фонд Града Требиња је на локацији Мокрог поља, у 2022. години засновао вишегодишњи засад – виноград на површини од око 3 ха. Засађено је око 8.000 садница винове лозе са релативно виским степеном пријема садног материјала, постављен дио стубова и жица неопходних за правилно формирање чокота у првој и другој години експлоатације засада.

Обзиром да подизање винограда треба схватити као врло одговоран и захтијеван посао, у 2025. години, је планирано извођење свих радњи које је, у складу са прописима струке, потребно одрадити у трећој години експлоатације винограда.

У вези са тим планирано је одрадити обавезне радње и агротехничке мјере: дубоко орање, набавка лозних калемова и попуњавање празних мјеста, основно ђубрење, резидбу, плијевљење, прихрану, наводњавање и заштиту од болести и штеточина.

Такође, планиран је завршетак радова на успостаљању и реконструкцији статичке инфраструктуре у винограду односно, поправљање стубова, затезање жице и система за наводњавање. Приликом подизања новог засада винове лозе неопходно је водити рачуна о бројним факторима и настојати одратити све неопходне агротехничке мјере у прописано вријеме, обзиром да се ради о култури која ће се на

одабраној локацији и земљишту дужи низ година налазити и плононосити, како би се избјегле евентуалне грешке које би се негативно одразиле на читав вијек експлоатације винограда.

У 2025. години очекује се први значајнији приноси грожђа па је потребно учинити додатне напоре како би се иста организовала у складу са добрим произвођачким праксама.

3.7.2. Расадничка производња, сопствена производња поврћа и производња садница воћа

У пластеницима, са којима располаже и газдује Аграрни фонд Града Требиња, већ годинама, рано у прољеће заснивамо производњу расада хибрида поврћа: парадајз, паприка и краставац што се налази и у плану активности за 2025. годину.

Расад се, првенствено производи, у сврху реализације програма подршке повртарско-пластеничкој производњи а за 2025. годину планирана је производња 30.000 пресадница расада поврћа. Пољопривредни произвођачи, корисници досадашњих програма подршке који су се реализовали додјелом расада хибрида поврћа, имају и више него позитивна искуства са расадом произведеним у нашим пластеницима.

У пластеницима, након расподјеле расада пољопривредним произвођачима планирано је заснивање сопствене производње поврћа.

Такође, засновали смо и расадник садног материјала агромедитеранских култура смокве, питомог и дивљег нара са превасходним циљем реализације програма подршке воћарској производњи на подручју града Требиња.

У сарадњи са Центром средњих школа Требиње обезбиједили смо обављање ученичке праксе за смјер техничар хортикултуре а наставак сарадње је предвиђен и у наредном периоду.

3.8. ПРУЖАЊЕ ПОДРШКЕ ПЕНЗИОНЕРСКОЈ ПОПУЛАЦИЈИ

Октобра 2020. године на иницијативу Градске управе Града Требиња, а под окриљем Аграрног фонда Града Требиња, отворен је малопродајни објекат „Трећа доб“, прва продавница за пензионере на овим просторима.

Оснивањем, успостављањем организације и снабдијевањем објекта робом је омогућена куповина основних прехранбених и непрехранбених артикала за велики број, по важећем Правилнику, субвенционисаних категорија становништва, пензионера и инвалида са подручја града Требиња.

Право на куповину под повлашћеним условима имају пензионери старији од 60 година, а чији износ пензије не прелази износ просјечне пензије остварене за претходну годину на нивоу Републике Српске, и инвалиди, свих категорија. У продајном објекту „Трећа доб“ субвенционисане категорије становништва остварују попуст приликом куповине у зависности од висине новчаног износа пензије коју остварују, у складу са предметним правилником дефинисаним разредима, односно у распону од 25-50% од вриједности укупне куповине.

Право на попуст и куповину под повлашћеним условима пензионери остварују на основу картице „Пензионер плус“ која садржи податке о прописаном нивоу поуста као и износу преостале субвенције за текућу годину. Преко 2000 пензионера и инвалида

рада са подручја града Требиња је, у досадашњем периоду, користило право на куповину под повлашћеним условима.

Разлику продајне и субвенционисане цијене производа, субвенционише Град Требиње посредством Аграрног фонда, а планирани износ ове намјенске субвенције за 2025. годину пројектован је на нивоу од 90.000,00 КМ.

3.9. ОРГАНИЗАЦИЈА САЈАМСКИХ И ДРУГИХ МАНИФЕСТАЦИЈА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ГРАД ТРЕБИЊЕ

У плану рада Аграрног фонда Града Требиња за 2025. годину је подршка и организација одржавања сајамских манифестација:

- Херцег фест, односно традиционални сајам меда и вина - Сајамска манифестација која се традиционално одржава поводом обиљежавања Светог Преображења Господњег, крсне славе Саборног храма и Града Требиња. Сајам представља јединствену промотивну активност која је израсла у својеврстан заштитни знак града Требиња и његове богате љетње туристичке понуде. У договору са Скупштином Града Требиња Фонду се делегирају послови цјелокупне организације одржавања сајма.
- Wine fine - међународни фестивал вина и хране – догађај којим је планирано отварање љетне туристичке сезоне у Требињу. Манифестација је намијењена првенствено презентацији и промоцији домаћих, регионалних и страних произвођача вина, те произвођача препознатљиве домаће хране, пића и рукотворина.

3.10. САРАДЊА СА САВЈЕТИМА МЈЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА

Фонд, у 2024. години, као и до сада, наставља континуирану сарадњу са савјетима мјесних заједница, као и са удружењима пољопривредних произвођача и другим организацијама са руралног простора града Требиња, а све у циљу заједничког дјеловања у дефинисању правца развоја пољопривредне производње на подручју мјесних заједница, у складу са њиховим специфичним потребама и потенцијалима.

Активности Фонда у сарадњи са савјетима мјесних заједница односе се на континуирано упознавање и презентовање програма и других видова подршке пољопривредним произвођачима, организовање едукација за пољопривредне произвођаче, заједничко сагледавање и евидентирање постојећег стања и специфичности мјесних заједница и изналажење најоптималнијих рјешења за реализацију заједничких активности.

3.11. ПОТРЕБНА УЛАГАЊА У ИНФРАСТРУКТУРУ, ОПРЕМУ АГРАРНОГ ФОНДА ГРАДА ТРЕБИЊА

У складу са горе наведеним, планираним пројектима, редовним пословима и активностима из домена регистрованих дјелатности, у току 2025. године, неопходна су и одређена капитална улагања а начин реализације и финансирања истих биће дефинисан, између Фонда, Одјељења за породицу и развој села и Градске управе Града Требиња, у наредном периоду.

Досадашњи напори и вриједности уложених средстава у инфраструктуру и основна средства у припреми Аграрног фонда Града Требиња изискују неопходност даљих улагања у циљу стављања у употребу истих и остваривања очекиваних приноса.

Сходно томе, Аграрни фонд Града Требиња је планирао доградњу и опремање објекта за прераду и паковање производа на локацији Петрово поље као и увођење одговарајућих стандарда неопходних за обављање предметне дјелатности.

Ради обједињавања простора за складиштење предвиђено је измјештање хладњаче на локацију у Петровом пољу, њена реконструкција и прилагођавање новој намјени.

У току 2025. године неопходна су и улагања у биолошка основна средства Аграрног фонда Града Требиња - подизање вишегодишњег засада (винограда) а које подразумјева набавку репроматеријала потребног за извођење агротехничких мјера неопходних у трећој години подизања винограда.

Одговарајући износ средстава неопходан је и за набавку пољопривредне механизације - тракторских прикључака потребних за несметано обављање радних операција у вишегодишњем засаду, као и набавка теренског возила.

Такође, у 2025. години је планирана набавка дијела канцеларијске опреме, рачунара и клима уређаја који су неопходни за несметано организовање рада и обезбјеђивање адекватних услова за рад запослених Аграрног фонда Града Требиња.

3.12. ПРОМОЦИЈА РАДА АГРАРНОГ ФОНДА И РУРАЛНОГ СЕКТОРА

У циљу представљања локалних пољопривредних газдинстава и њихових производа труда и залагања вриједних пољопривредних произвођача, Фонд планира и у 2025. години, заједно са пољопривредним произвођачима који производе тржишне вишкове, учествовати на бројним сајамским манифестацијама локалног, регионалног и међународног карактера.

Узимајући у обзир да су за развој пољопривредног и прехранбеног сектора потребни пословни контакти и могућности излагања и презентације производа, управо су сајамске манифестације и изложбе постале један од најважнијих облика промоције и продаје пољопривредних производа са подручја града Требиња. Овакви видови манифестација омогућују склапање пословних контаката, размјену искустава, те упознавање нових технологија и стицање нових знања и вјештина примјенивих у пољопривреди. Како велики број локалних пољопривредника има релативно мањи обим производње и исти нису у могућности сами закупити штандове на истакнутим сајмовима у земљи и региону, Фонд ће и у наредном периоду управо презентујући њихове производе, пружити значајну подршку пољопривредним произвођачима, омогућивши им боље повезивање са потенцијалним партнерима и купцима, као и боље позиционирање на домаћем и иностраном тржишту.

Како би се пољопривредницима пружиле нове прилике на тржишту и помогло у развоју постојећег пословања, неопходна је континуирана промотивна кампања о раду, могућностима и начину сарадње са Фондом, која се проводи кроз низ активности:

- промоција организације локалних сајамова/изложби и учешће Фонда и произвођача на сајмовима у региону,

- учешће на сајмовима који промовишу туризам и домаћу храну у земљи и иностранству,
- учешће на међународним и свјетским манифестацијама на којима се врши оцјењивање домаћих пољопривредних производа,
- приступање организацијама које се баве унапређењем конкурентности тржишне пољопривреде,
- сарадња са научним установама и успостављање тијесне сарадње са Пољопривредним факултетом Универзитета у Источном Сарајеву - агромедитерански смјер, Требиње,
- израда промотивних материјала, банера, промотивних летака и брошура,
- израда и одржавање двије веб-странице, као и промоција на друштвеним мрежама,
- активно учешће на реализацији заштите географског поријекла више традиционалних производа и
- континуирана сарадња са локалним, републичким и државним медијским кућама.

Од промотивних активности планирано је, као и у досадашњем периоду, стављање акцената на промотивна излагања на сајамским и туристичким манифестацијама у земљи и иностранству:

	НАЗИВ САЈМА / МАНИФЕСТАЦИЈЕ	Вријеме одржавања	Локација одржавања	Држава
1	Агро-Белграде	јануар	Београд	Србија
2	Међународни сајам туризма UFI	фебруар	Београд	Србија
3	Destination фестивал	април	Сарајево	Босна и Херцеговина
4	Сајам туризма	април	Бања Лука	Босна и Херцеговина
5	Међународни сајам gospodarstva	април	Мостар	Босна и Херцеговина
6	Wine fine	мај	Требиње	Босна и Херцеговина
7	Дани Херцеговачке куће	мај	Бања Лука	Босна и Херцеговина
8	Wine me up Бањалука	мај	Бања Лука	Босна и Херцеговина
9	Међународни пољопривредни сајам	мај	Нови Сад	Србија
10	Вино-фест	јул	Вршац	Србија
11	Невесињска олимпијада	август	Невесиње	Босна и Херцеговина
12	Фестивал домаћих производа "УМЕК"	август	Бања Лука	Босна и Херцеговина
13	Дани медитерана	август	Неум	Босна и Херцеговина
14	Херцег фест	август	Требиње	Босна и Херцеговина
15	Дани пива	август	Зрењанин	Србија
16	Салон жилавке	август	Требиње	Босна и Херцеговина
17	Сајам пољопривреде "Интерагро"	септембар	Бијељина	Босна и Херцеговина
18	Кртолијада	септембар	Херцег Нови	Црна Гора
19	Грожђебал	септембар	Вршац	Србија
20	Виносаур	октобар	Бања Лука	Босна и Херцеговина
21	Agrosym	септембар	Јахорина	Босна и Херцеговина
22	Сајам етно хране и пића	новембар	Београд	Босна и Херцеговина
23	Међународни сајам туризма	новембар	Нови Сад	Србија

3.13. ПРУЖАЊЕ САВЈЕТОДАВНИХ УСЛУГА И ОРГАНИЗОВАЊЕ ЕДУКАЦИЈА

Кроз обављање савјетодавне дјелатности, стручни кадар Фонда ће својим досадашњим корисницима, али и будућим пољопривредним произвођачима и даље пружати услуге информисања, савјетовања, едукације и стручне помоћи из различитих области пољопривреде: агроекономије, механизације, заштите здравља биља, прехранбене технологије, као и из других области пољопривредне производње за које се укаже потреба. Пружањем стручних савјета, знања и практичних вјештина пољопривредним произвођачима, они се образују са циљем да повећају своју конкурентну способност, смање трошкове и повећају економску ефикасност пољопривредне производње, нарочито кроз пласирање инвестиционих средстава за унапређење и модернизацију пољопривредних газдинстава и диверзификацију и производног, али и сектора прераде.

Такође, наш расадник и пољопривредно добро ће и даље представљати наставни полигон за потребе обављања стручне праксе ученика трећег и четвртог разреда два агро смјера Центра средњих школа и студената пољопривредног факултета, агромедитеранског смјера. Поред набројаног, стручни кадар Аграрног фонда, као и у протеклом периоду, кроз своје редовне активности ће пружати подршку и помоћ у информисању, припреми и изради пројектних апликација и бизнис планова за заинтересоване пољопривредне произвођаче, тумачењу законске регулативе из сектора пољопривреде, информисању и анимирању појединих циљних група, промоцији регистрације газдинстава, као и свих других облика организовања и удруживања.

Едукације пољопривредних произвођача, креирање брошура/летака и одржавање едукативних радионица према интересу и потребама пољопривредних произвођача су обухваћене планираном активности Аграрног фонда Града Требиња у 2025. години. Неке од њих су:

- Резидба винове лозе,
- Заштита, исхрана и резидба маслине,
- Смјернице за добру хигијенску праксу у производњи прехранбених производа,
- Технологија обраде сувог воћа,
- Зелена резидба винове лозе.

У склопу поменутих едукација, у 2025. години планирана је и израда смјерница/водича за пољопривредне произвођаче/прерађиваче које ће садржавати све неопходне податке о законској регулативи које пољопривредници морају да испуне да би своје производе могли пласирати на тржишту Републике Српске, Босне и Херцеговине, али и на европском и свјетском тржишту. Смјернице/водичи биће израђени у сарадњи са надлежним републичким и државним институцијама за области пољопривреде, здравства и трговине.

3.14. ЕДУКАЦИЈА И УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ У АГРАРНОМ ФОНДУ ГРАДА ТРЕБИЊА

У току 2025. године Фонд ће путем развојних планова урадити анализу и планирати кадровску политику и квалификациону структура запослених. Према тим програмима ће се утврдити и потреба образовања и усавршавања запослених.

Закон о раду је јасно прописао да је законодавац дужан да омогући запосленом образовање, стручно оспособљавање и усавршавање запослених у току рада, у случају када то захтјева потреба процеса рада увођења новог начина и организације и технологије рада, као и да је запослени дужан да се у току рада образује, стручно оспособљава и усавршава за рад када то од њега захтијева послодавац, односно потреба процеса рада.

Сходно томе, и у текућој години, Фонд планира активно проводити и делегирати кадрове за учешће на свим доступним облицима додатног образовања и стручног усавршавања, у циљу повећања стручности, унапређења ефикасности и стицања најновијих знања и вјештина, значајних на тржишту рада и сектору производње и пласмана хране, развоја руралног сектора, заштите животне средине, области наводњавања и других области који су у вези са обављањем регистрованих дјелатности Фонда.

3.15. ДОПРИНОС УНАПРЕЂЕЊУ ИНВЕСТИЦИОНЕ КЛИМЕ

Све до сад наведено има првенствено за циљ стварање претпоставки за покретање локалних потенцијала развоја са циљем унапређења привредног и опште друштвеног амбијента и унапређење пословне и инвестиционе климе. Посебан значај има реализација оних пројеката, којима се кроз стварање повољног амбијента за привлачење инвестиција, подстиче економски развој и повећање броја запослених, приоритетно у производном сектору. Поред тога, допринос Фонда ће се реализовати још и кроз низ активности Фонда:

- спровођење активности неопходних за успјешну реализацију усвојених планских докумената у области располагања пољопривредним земљиштем на подручју града,
- наставак активне сарадње са ресорним министарством и другим републичким и државним институцијама, као и локалним и регионалним организацијама,
- активно учешће у изради, примјени и праћењу стратешких докумената локалне самоуправе,
- активно учешће у изради апликација и спровођењу пројектних активности одобрених пројеката од стране домаћих институција и страних или ЕУ донатора из области пољопривредне производње и развоја руралног сектора,
- развој и јачање подршке пласману производа малих пољопривредних газдинстава кроз обезбијеђење извоза традиционалних пољопривредних производа за Херцеговачку кућу у Београду,
- унапређење развојних активности Фонда у спољно трговинском пословању,
- подршка прикључењу корисника новоизграђеним системима за наводњавање и
- активна улога и учешће у именованим пројектним тимовима, радним групама и комисијама Града Требиња.

Овлашћено лице

Веселин Дутина дипл.инж.пољ.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2025. ГОДИНУ

АГРАРНИ ФОНД ГРАДА ТРЕБИЊА

1. Детаљан програм рада

(приложити наративни дио)

2. Захтјеви за новом опремом и инвестицијама у 2025. години

Редни број	Потреба за новом опремом	Реконструкција и инвестиционо одржавање и нова изградња	Процјена потребних новчаних средстава
1			
2			
3			
4			
5			
6			

3. Приходи

Врста прихода	Остварено до 30.09.2024. године		Планирана средства по Ребалансу Буџета у 2024. години		Индекс %	Планирана средства по Буџету 2025. години		Индекс %
	Износ	Структура	Износ	Структура		Износ	Структура	
1	2	3	4	5	6(4/2*100)	7	8	9(7/4*100)
1. Приходи од обављања дјелатности			1.000.000,00	33,80		1.000.000,00	37,00	100,00
2. Приходи од реализације пројекта			0,00	0,00		6.000,00	0,22	0,00
3. Дознаке из буџета Републике и фондова			15.000,00	0,51		6.000,00	0,22	40,00
4. Дознаке из буџета Града			1.943.325,00	65,69		1.690.465,00	62,55	86,99
5. Остала средства			0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
УКУПНИ ПРИХОДИ			2.958.325,00	100,00		2.702.465,00	100,00	91,35

4. Расходи

	Врста расхода	Остварено до 30.09.2024. године		Планирана средства по Ребалансу Буџета у 2024. године.		Индекс %	Планирана средства по Буџету 2025. години		Индекс %
		Износ 2	Структура 3	Износ 4	Структура 5		Износ 7	Структура 8	
	1								9(7/4*100)
I	Текући трошкови			2.877.521	97,39		2.702.025,00	100,00	93,90
1.1.	Бруто плате			1.027.439	37,60%		1.145.305,00	42,39	111,47
1.2.	Накнаде запослених			336.982	12,33%		347.720,00	12,87	103,19
1.3.	Хотелски смјештај			5.500	0,20%		5.500,00	0,20	100,00
1.4.	Дневнице у земљи			2.000	0,07%		2.000,00	0,07	100,00
1.5.	Дневнице у иностранству			5.000	0,18%		5.000,00	0,19	100,00
1.6.	Трошкови електричне енергије			28.000	1,02%		30.000,00	1,11	107,14
1.7.	Трошкови телефона			10.000	0,37%		10.500,00	0,39	105,00
1.8.	Трошкови воде			800	0,03%		800,00	0,03	100,00
1.9.	Трошкови чистоће			1.000	0,04%		1.000,00	0,04	100,00
1.10.	Гориво			25.000	0,91%		25.000,00	0,93	100,00
1.11.	Унајмљивање простора и опреме			0	0,00%		0,00	0,00	0,00
1.12.	Трошкови текућег одржавања			5.000	0,18%		8.000,00	0,30	160,00
1.13.	Трошкови банкарских услуга			10.000	0,37%		11.000,00	0,41	110,00
1.14.	Репрезентација			5.000	0,18%		5.000,00	0,19	100,00
1.15.	Стручно усавршавање			0	0,00%		0,00	0,00	0,00
1.16.	Ауторски хонорари			0	0,00%		0,00	0,00	0,00
1.17.	Стручни испити			0	0,00%		0,00	0,00	0,00
1.18.	Вођење књига			5.000	0,18%		5.000,00	0,19	100,00
1.19.	Расходи за унајмљивање рачуноводственог програма			9.000	0,33%		9.000,00	0,33	100,00
1.20.	Расходи за набавку канцеларијског материјала			7.000	0,26%		7.000,00	0,26	100,00
1.21.	Расходи за набавку хигијенски материјала			2.000	0,07%		2.000,00	0,07	100,00
1.22.	Регистрација возила			4.000	0,15%		5.000,00	0,19	125,00
1.23.	Осигурање радника			1.200	0,04%		1.200,00	0,04	100,00
1.24.	Остали расходи			30.600	1,12%		32.000,00	1,18	104,58

1.25.	Одржавање механизације					7.000	0,26%		8.000,00	0,30	114,29
1.26.	Расходи за набавку роба за ПЈ					700.000	25,62%		750.000,00	27,76	107,14
2	Подршка пољопривреди					320.000	11,71%		0,00	0,00	0,00
3	Субвенција за Трећу доб					90.000	3,29%		90.000,00	3,33	100,00
4	Расходи за систем за наводњавање					0	0,00%		0,00	0,00	0,00
4.1.	Изградња прикључака					140.000	5,12%		160.000,00	5,92	114,29
4.2.	Трошкови електричне енергије за пумпне станице					70.000	2,56%		0,00	0,00	0,00
4.3.	Текуће одржавање система за наводњавање					30.000	1,10%		30.000,00	1,11	100,00
5	Пројекат "Корпа из мог села"					0	0,00%		6.000,00	0,22	100,00
II	Капитални издаци					77.000	2,61		0,00	0,00	0,00
1	Набавка опреме					8.000	0,27		0,00	0,00	0,00
2	Подизање вишегодишњег засада					10.000	0,34		0,00	0,00	0,00
3	Набавка канцеларијске опреме и рачунара					0	0,00		0,00	0,00	0,00
4	Набавка теренског - теретног возила					0	0,00		0,00	0,00	0,00
5	Реконструкција и измјештање хладњаче					0	0,00		0,00	0,00	0,00
6	Догоградња објеката за прераду и паковање					40.000	1,35		0,00	0,00	0,00
7	Набавка тракторских прикључака					12.000	0,41		0,00	0,00	0,00
8	Реконструкција и одржавање просторија у сједишту Фонда					7.000	0,24		0,00	0,00	0,00
	РАСХОДИ (I+II)					2.954.521	100,00		2.702.025	100,00	91,45

*трошкове који нису наведени набројати по врсти уговорених услуга

Напомена! -Инвестиције посебно образложити, као и циљеве и ефекте везане за развој и унапређење пословања

